

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼Đ¼

7/28086 GK 162

Sayı : E-56020453-610-849-5813/7999
Konu : Yazılı soru önergesi

0.71.01/2026

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1630684 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili G¼lcan Kış tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28086 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼Đ¼n¼n 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap iliŐikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-849-5812/7998
Konu : Yazılı soru önergesi

07/01/2026

Sayın Gülcan KIŞ
Mersin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28086 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla; açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan ve koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, hükümlünün bu infaz usulünden yararlanabilmesi için beş günden az olmamak üzere koşullu salıverilme tarihine kadar ceza infaz kurumunda geçirmesi gereken sürenin en az onda birini ceza infaz kurumunda geçirmiş olmasının gerektiği, üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilecekleri hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

II- Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliğinin "Denetim ve takip" kenar başlıklı 46. maddesinin birinci fıkrasında, yükümlülerin toplum içinde izlenmesi, denetimi ve takibinin, denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları tarafından yerine getirileceği; ikinci fıkrasında, tehlikeli veya mükerrir suçlular ile uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı ve cinsel taciz gibi suçlardan hüküm giyenlerin denetim ve takibinde kollukla iş birliği yapılacağı; üçüncü fıkrasında, denetlenecek yükümlülerin listesi ve denetim usulünün vaka sorumlularınca belirlenerek, müdürün onayına sunulacağı, denetim görevlilerinin kendilerine verilen listeye uygun olarak denetim görevini yerine getirecekleri, yapılan denetimlerin tarih, saat ve yer belirtilmek suretiyle tutanak altına alınacağı; dördüncü fıkrasında, yükümlü hakkında belirlenen tedbirin türüne, denetimin yoğunluğuna, suçun özelliğine ve yükümlünün durumuna göre, geceleri ve hafta sonlarını da kapsayacak şekilde denetim yapılacağı; beşinci fıkrasında, yükümlülerin topluma veya mağdura zarar verme durumu ile tekrar suç işleme riski açısından yoğun denetim altında tutulması söz konusu ise yükümlünün denetim ve takibinde elektronik cihazlar kullanılabileceği; altıncı fıkrasında, yükümlülerin müdürlüklere girişlerinde gerek duyulması halinde üstlerinin aranabileceği, alkol kontrolü yapılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- 17 Şubat 2021 tarihinde Avrupa Birliği destekli "Bağımlılıkla Mücadelede Yargı ve İnfaz Sisteminin Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesine Yönelik Teknik Destek

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Projesi" uygulanmaya başlanmıştır. Proje kapsamında yükümlülere yönelik farkındalık artırma, danışmanlık ve eğitim faaliyetleri yoluyla yargı ve infaz sisteminin kurumsal kapasitesi güçlendirilerek risk değerlendirmesi ve yükümlülerin izlenmesine yönelik sistemlerin uygulanması yoluyla yeniden suç işleme oranını düşürme hedefi doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda haklarında tedavi ve denetimli serbestlik kararı bulunan kişiler denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat ettiklerinde bağımlılık odaklı risk ve ihtiyaç değerlendirme aracı kullanılarak bağımlılık risk düzeyleri ile ihtiyaç duydukları eğitim ve iyileştirme programları belirlenmekte, denetimli serbestlik sürecinde uymaları gereken yükümlülükler ile katılmaları gereken programları içeren denetim planları hazırlanmaktadır. Bu süreçte kişiler tedaviye tabi tutulmak üzere ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Sağlık kurumları tarafından kişilerin belirlenen ihtiyaç durumlarına göre yatılı veya ayaktan tedavi programları ile rehabilitasyon çalışmaları yürütülerek tedavi işlemleri gerçekleştirilmektedir. Tedavi sürecinin olumlu şekilde neticlendiğini bildiren tıbbi kanaat raporunun bildirilmesinin ardından denetimli serbestlik müdürlükleri tarafından; kişilerin uyuşturucu kullanmalarına neden olan veya kullanma isteğine yol açan etkenler değerlendirilerek maddeye olan ihtiyaçlarını kontrol etmeleri, yaşam standartlarını yükseltmeleri, belirlenen ihtiyaçları doğrultusunda kendilerine ve topluma yararlı bireyler olabilmeleri amacıyla en az üç bireysel görüşme, bağımlılık özelinde bireysel ve grup müdahale programları, seminerler, mesleki eğitim kursları, kişilerin serbest zamanlarının yapılandırılması gibi faaliyetlerden oluşan eğitim ve iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir.

Bağımlılıkla mücadele kapsamında yetişkin yükümlülere yönelik olarak; SAMBA BAŞARI Bireysel Müdahale ve Bilgilendirme Programı, SAMBA BAŞARI Grup Çalışması, Bağımlılıkla Mücadele Aile Eğitimi Programı (BAMAP), Sigarasız Programı gibi müdahale programları uygulanmaktadır.

Yükümlülerle yürütülen çalışmalar, sigara, alkol ve madde kullanımının zararları hakkında bilgilendirme, değişim motivasyonunun artırılması, maddenin doğrudan ve dolaylı zararlarının azaltılması, nükse karşı koruyucu becerilerin kazandırılmasını hedeflemekte ve bu süreçler interaktif yöntemlerle yürütülmektedir.

Ailelere yönelik Bağımlılıkla Mücadele Aile Eğitimi Programı ise grup ortamında öğrenme, duyguların paylaşımı ve karşılıklı destek yoluyla ailelerin sürece katılımını güçlendirmekte, bağımlılıkla mücadelede aile ve çevre desteğinin önemine dair farkındalık ve beceri kazandırmayı amaçlamaktadır.

Kişiyi sosyal ve ekonomik hayatından koparan, aile ilişkilerine zarar veren, çeşitli suçların işlenmesine zemin oluşturan uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığıyla mücadele bütüncül olarak ele alınması gereken bir sorun alanıdır. Bu noktada kurumlar arası iş birliği de büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda 13 Aralık 2024 tarihinde Bakanlığımız ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti arasında Bağımlılıkla Mücadele Alanında İş Birliği Protokolü imzalanmıştır. Protokol kapsamında denetimli serbestlik müdürlükleri tarafından bağlı buldukları il ve ilçelerde yer alan Yeşilay Şubeleri veya Yeşilay Danışmanlık Merkezleri (YEDAM) ile iletişime geçilerek kurum ziyaretleri ve seminerler gerçekleştirilmekte olup bağımlı bireylerin ailelerine yönelik gerekli yönlendirmeler sağlanmaktadır.

Ülkemiz genelinde ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların teknolojik gelişmelerden faydalandırılması, iş ve işlemlerinin etkin yürütülmesi amacıyla hazırlanan ve cezaların infazı alanında dünyanın en geniş çaplı kuruluşu olma özelliği taşıyan Uluslararası Islah ve Ceza İnfaz Kurumları Birliği (ICPA) tarafından, 2022 yılı Ekim ayında,

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

ABD'nin Orlando Őhrinde yaklaşık 75 ¼lkeden 600 katılımcının bir araya geldiği yıllık Kongre sırasında, "Yeniden Suĉ İşlemenin Önlenmesi" kategorisinde en iyi proje seĉilerek "M¼kemmeliyet ¼d¼l¼n¼" alan Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında sesli ve g¼r¼nt¼l¼ g¼r¼řme, sayım, dilekĉe, kantin sipariş ve online ¼deme, k¼t¼phane kitap talebi, e-mektup, e-doktor ve Bakanlığımız iletişim uygulamaları y¼r¼t¼len ĉalıřmalar sonucunda aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Diğer yandan; denetimli serbestlik tedbirlerinin uygulanmasında işleyişin daha verimli ve etkin bir Şekilde y¼r¼t¼lmesi, h¼k¼ml¼lerin ĉađdař, adil ve insan onuruna sayđı ilkesine bağlı olarak takibi ve denetlenmesi, ĉađımızın teknolojik gelişmelerinden daha fazla faydalanılması amacıyla BİOSİS (Biyometrik İmza Y¼ntemi ile Takip Sistemi) Projesi y¼r¼t¼lmektedir.

IV- Soru ¼nergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, denetimli serbestlik istatistiklerine Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel M¼d¼rl¼đ¼n¼n "<https://www.cte.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması m¼mk¼n olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNĉ
Bakan

